

Dato 30. september 2015
Side 1 af 3

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V
T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk
CVR DK 25 52 95 29

Miljø- og Fødevarerministeriet
NaturErhvervstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Att.: jura@naturerhverv.dk

Høring over udkast til ændring af sameksistensloven og genteknologiloven

NaturErhvervstyrelsen har den 2. september 2015 udsendt ovenstående udkast i høring
Sagsnummer 15-0121-000015.

Generelle bemærkninger

Landbrug & Fødevarer har noteret sig, at det i høringsbrevet er fastslået, at der ikke er en forpligtelse til at implementere bestemmelserne i Barrosodirektivets artikel 26 b, stk. 3 og 4, og finder derfor, at der er tale om en overimplementering.

Dette gælder ikke mindst fordi, der med sameksistensloven siden 2004 har været nationale danske bestemmelser, som fastlægger, om det er muligt, og under hvilke betingelser, det skal være muligt at dyrke genmodificerede afgrøder i Danmark.

I henhold til sameksistensloven er det således alene tilladt at dyrke en genmodificeret afgrøde i Danmark, hvis der for den pågældende art er fastsat afgrødespecifikke dyrkningsvejledninger. Det er der på nuværende tidspunkt for roer, kartofler og majs, men i henhold til de faglige udredninger, som er udarbejdet, vil det være muligt at sikre sameksistens mellem økologiske, konventionelle og genmodificerede afgrøder inden for en række yderligere arter.

Selv om en genmodificeret afgrøde således har fået markedsføringstilladelse i EU på baggrund af, at EFSA og nationale eksperter vurderer, at den ikke adskiller sig fra tilsvarende konventionelt forædlede afgrøder og ikke udgør nogen risiko for menneskers og dyrs sundhed eller for miljøet, kan den kun dyrkes i Danmark, hvis der er fastsat afgrødespecifikke virkemidler.

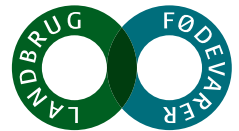
Disse virkemidler er fastsat på et fagligt grundlag og med udgangspunkt i de virkemidler, der i årtier har været anvendt i forbindelse med fremavl af frø og udsæd, hvor sortsrenhed og dermed forebyggelse af indkrydsning af gener fra andre sorter af samme art er afgørende.

Det betyder samtidig, at for de arter, hvor det er vanskeligt eller ikke er muligt at fastsætte sameksistensregler, som sikrer lige udviklingsmuligheder for økologiske, konventionelle og genmodificerede afgrøder, vil det ikke være muligt at dyrke genmodificerede sorter. Der vil således være tale om et fagligt baseret de facto dyrkningsforbud. Landbrug & Fødevarer finder, at dette giver det mest hensigtsmæssige grundlag for beskyttelse af den økologiske og konventionelle non GM dyrkning.

Fagligt baserede sameksistensregler vil samtidig være fastsat på et internationalt accepteret grundlag. Dermed vil der ikke være risiko for overtrædelse af internationale regler, herunder

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 156 milliarder kroner årligt og med 169.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

samhandelsregler eller regler for det Indre Marked. Det vil der derimod være en meget stor risiko for, hvis der træffes beslutning om et nationalt forbud på baggrund af dette forslag til lov.

Dette gælder for eksempel i forhold til den uklarhed, der ligger i, at nationale forbud kan begrundes med *miljøpolitiske mål* samtidig med det jo er en klar forudsætning, at forbud ikke kan begrundes med hensyn til *sundhed eller miljø*, da disse er afklaret i forbindelse med EFSA's risikovurdering, der er forudsætningen for, at der kan meddeles markedsføringsgodkendelse.

Risikoen for nationale forbud mod GM afgrøder vil efter Landbrug & Fødevarers opfattelse føre til, at Danmark hægtes bagud i forhold til forskning og udvikling af afgrøder, som imødegår de store udfordringer fødevarereproduktionen står overfor.

Det gælder fx i forhold til at imødegå de udfordringer, der kommer med klimaforandringer i forhold til øgede problemer med plantesygdomme og skadedyr, som kræver øget brug af pesticider eller udbyttetab og dermed økonomiske tab for fødevarerhvervet og det øvrige samfund. Det gælder også i forhold til udvikling af afgrøder med forbedrede kvalitets- og ernæringssegenskaber eller bedre evne til at udnytte gødning m.v.

Endelig finder Landbrug & Fødevarer, at pålægget til regeringen med folketingsvedtagelsen V83 fra 2010 om at arbejde for nationale afgørelser vedrørende dyrkning af genmodificerede afgrøder fuldt ud er dækket ind af de gældende regler i sameksistensloven, da det er en national afgørelse, hvilke regler, der skal gælde for dyrkning af GM afgrøder og dermed samtidig hvilke GM afgrøder, der ikke kan dyrkes i og med der ikke har kunnet fastsættes virkemidler, som sikrer sameksistens.

Specifikke bemærkninger

Ad lovforslagets punkt 1

Landbrug & Fødevarer finder, at da forudsætningen for, at der kan dyrkes en genmodificeret afgrøde i Danmark er, at der er fastsat specifikke virkemidler for den pågældende afgrøde, er indsættelse af tilføjelsen "*eller forbud herimod*" overflødig. Der gælder jo principielt et forbud, hvis der ikke er fastsat afgrødespecifikke virkemidler, hvorved det lovliggøres at dyrke den pågældende afgrøde i Danmark.

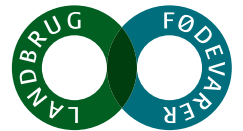
Ad lovforslagets punkt 3

Landbrug & Fødevarer finder, at Danmark allerede lever op til hensigten med Barroso-direktivet med den eksisterende formulering i §4 lovbekendtgørelse nr. 193 fra 2009: "*§4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte bestemmelser om, at godkendelse til dyrkning kan begrænses, og ministeren kan herunder undtage bestemte typer af afgrøder fra godkendelsen*".

Derfor bør den nugældende paragraf ikke erstattes af den i dette forslag foreslåede ændring.

Ad bemærkningerne til 3.4.1.1. Sameksistensloven

Landbrug & Fødevarer finder det er ude af proportioner i forhold til dyrkning af GM afgrøder og sikring af sameksistens at fastslå, at grænsedragningen mellem Danmark og Sverige er den faste forbindelse over Øresund.

Den faglige udredning, som ligger til grund for sameksistensloven fastslår, at for langt de fleste arter vil en dyrkningsafstand på nogle få meter op til et par hundrede meter være fuldt tilstrækkelig til at modvirke indkrydsning.

Med venlig hilsen

Bruno Sander Nielsen
Chefkonsulent

Team Vækst, Forskning & Fødevarer

D +4533394267
M +4527245967
E BSN@if.dk